

(true or false) – учню запропоновано два варіанти відповідей, до того ж взаємовиключних [4].

Під час дистанційного навчання вчитель може проводити тестування лише двома способами:

Учні заходять за посиланням kahoot.it, вводять код тестування (який вчитель надсилає заздалегідь), а тоді – своє ім'я. Все це відбувається під наглядом вчителя. Учні відповідають зі своїх телефонів чи комп'ютерів, а запитання й результати відображаються на екрані вчителя.

Вчитель створює гру та встановлює дату й час, протягом якого учні мають можливість зіграти. Учні самостійно проходять гру, а варіанти відповідей з'являються на їхніх екранах.

Kahoot можна використовувати не лише під час дистанційного навчання, а й під час гуртків, офлайн уроків чи інших заходів, де необхідно залучати учнів.

Список використаної літератури

1. Проблеми викладання математики у закладах освіти: теорія, методика, практика: тези доповідей II міжнародної конференції (23–25 березня, м. Харків, Україна). Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 270 с. URL: http://pogorelov.univer.kharkov.ua/wp-content/uploads/2021/06/Theses_Probl_Teach_Math.pdf (дата звернення 2.11.2021)

2. Теркалова О. Що таке Kahoot! і чому його варто спробувати для організації дистанційного навчання. URL: <https://buki.com.ua/news/shcho-take-kahoot-i-chomu-yoho-var-to-sprobuvaty-dlya-organizatsiyi-dystantsiynoho-navchannya/> (дата звернення 2.11.2021).

3. Шоваленко В. Онлайн-сервіс kahoot! як інструмент взаємодії вчителя та учнів на уроках / Технологія фахової майстерності: актуальні питання організації навчання (XIII Хмурівські читання): матеріали обласної науково-практичної Інтернет-конференції Кіровоградського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського (23-27 жовтня 2017). Харків. 2017. URL: <http://timso.koippo.kr.ua/hmura13/shovenko-valentyna-oleksandrivna-onlajn-servis-kahoot-yak-instrument-vzaemodiji-vchytelya-ta-uchniv-na-urokah-ukrajinskoji-movy-ta-literatury/> (дата звернення 2.11.2021).

4. Шандра Р. Використання платформи «Kahoot!» для дистанційного навчання. URL: https://osvita.ua/vnz/high_school/73080/ (дата звернення 2.11.2021)

ФОРМУВАННЯ ОСНОВ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ В УЧНІВ 1-ГО КЛАСУ У ПРОЦЕСІ РОБОТИ З ІНТЕРАКТИВНИМ ПРОГРАМНИМ КОМПЛЕКСОМ MOZAVOOK

Золотаренко Тетяна Олександрівна

магістрантка спеціальності «Початкова освіта»,

Національний педагогічний університет імені Михайла Петровича Драгоманова,

20fpp.t.zolotarenko@std.npu.edu.ua

Клямар Анастасія Олегівна

студентка спеціальності «Початкова освіта», вчителька початкових класів СШ № 65 м. Києва,

Національний педагогічний університет імені Михайла Петровича Драгоманова,

18fpp.a.kliamar@std.npu.edu.ua

Швидкісні інформаційні потоки, властиві періоду активного впровадження Internet-технологій у всі сфери людського життя, спричиняють необхідність у вмінні самостійно обробляти інформацію та розробляти ефективні алгоритми її

застосування. За таких умов, цінність знань (суто теоретичних відомостей з певних питань) знижується, натомість з'являється потреба у вмінні їх впроваджувати, аналізувати та синтезувати, а також розрізняти правдиву та хибну інформацію (тобто оцінювати). Виникає необхідність у розвитку однієї з ключових, а зважаючи на велику кількість необґрунтованих відомостей, пов'язаних з непростю ситуацією поширення Коронавірусної інфекції COVID-19, ще й життєво необхідних навичок XXI століття – критичного мислення.

Зародження ідеї про розвиток наукового (критичного) мислення можемо відстежити ще у працях американських психологів XX століття Вільяма Джемса та Джона Дьюї. Дослідженням питання розвитку критичного мислення займалися також такі вчені, як: Д. Брунер, Д. Стіл, Ч. Темпл, С. Уолтер, Д. Халперн, П. Фачоне, а також вітчизняні науковці В. Кремень, О. Пометун [3], О. Тягло, О. Чуба та ін. Однак, незважаючи на численні наукові пошуки, питання особливостей розвитку основ критичного мислення у здобувачів початкової освіти 1-го року навчання з використанням сучасних цифрових засобів, залишається відкритим.

Одним із інноваційних інструментів для розвитку критичного мислення є інтерактивне освітнє середовище MozaBook [1; 2]. За його допомогою вчитель має змогу урізноманітнити інструментарій для проведення занять ілюстраціями, відеороликами, анімаціями, 3D-сценами та ігровими завданнями. Викладачі можуть створювати інтерактивні зошити, що поєднують функціональні можливості мультимедійної презентації та on-line дошки. Платформа наповнена великою кількістю цифрових посібників та підручників, колекція якої постійно поповнюється, а широкий набір доступних шаблонів допомагає вчителю створювати цікаві завдання та доповнювати їх ілюстраціями, відео та аудіоматеріалами. Особливо корисною платформа є в умовах упровадження технологій дистанційного навчання в практику роботи закладів освіти, адже вона поєднує у собі практично всі необхідні інструменти для проведення on-line занять.

Розглянемо детальніше дидактичні можливості середовища MozaBook [2] в поєднанні з вправами на розвиток критичного мислення в учнів першого класу: «ЗХД», «Есе», «Порушена послідовність» та ін. Так, таблиця «ЗХД» (Знаю, Хочу дізнатися, Дізнався/Дізналася) застосовується на етапах актуалізації опорних знань та під час підведення підсумків заняття. Така таблиця допомагає з'ясувати, що вже знають здобувачі освіти з теми заняття, що вони хотіли би дізнатися та для перевірки результативності проведеного уроку (рис. 1).

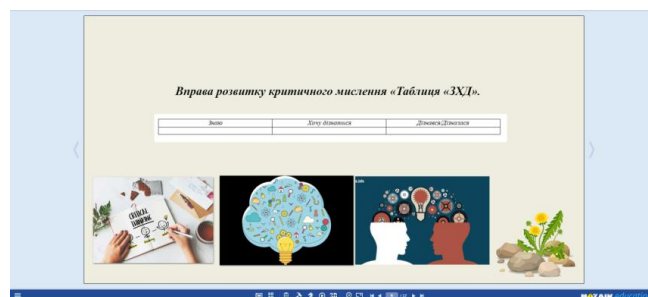

Рис. 1. Вправа з розвитку критичного мислення «Таблиця ЗХД», створена на платформі MozaBook

Стратегія «Есе» в інтерпретації MozaBook передбачає створення твору на задану тему в довільному стилі. Використовується, як інструмент для висловлення власної точки зору з конкретного приводу чи запитання. Може проводитися перед вивченням теми, задля отримання інформації з приводу рівня знань учнів, проте частіше використовується для узагальнення. *Стратегія «Порушена послідовність»* застосовується вчителем на різних етапах уроку. Такий вид роботи допомагає розвивати вміння цілісно сприймати інформацію, її аналізувати та виявляти зв'язки між фрагментами твору. Основні правила проведення: здобувачам освіти пропонують кілька речень (чи слів, літер) з тексту, записаних у порушеній послідовності; завданням є встановити правильну послідовність, зафіксувавши результати роботи у зошиті; часом це завдання виконується в групах. *Стратегія «Правда чи брехня»* у MozaBook допомагає розвинути в учнів вміння швидко реагувати на проблемну ситуацію та конкретно відповідати на поставлене запитання, актуалізувати чи узагальнити знання з певної теми. Основні правила проведення: учитель задає класу заздалегідь продумані запитання за темою уроку, здобувачі освіти відповідають чітко «Правда» або «Брехня». *Вправа «Помилки»* передбачає розвиток в учнів вміння оцінювати інформацію, виокремлювати хибні дані у тексті та виправляти їх на коректні. Таке завдання найчастіше використовують на етапі узагальнення знань. Цікавим для першокласників під час роботи з MozaBook є *«Танграм»* – гра-головоломка, що складається з семи (у традиційному варіанті) геометричних фігур, з яких створюють різні форми відповідно до завдання, причому тани (фігури) заборонено накладати один на одного. Така вправа допомагає вивчити основи математики (з фігур можна складати цифри), літери, вивчити нові кольори і відтінки, познайомити дитину з різними тваринами, птахами, а також будівлями чи іншими формами, які можливо виготовити за допомогою танів. *«Асоціативний куц»* (гронування) в MozaBook використовується для «входження» в тему, яка буде розглядатися у подальшому. На відміну від «мозкової атаки», де висловлені думки стосуються інформації з приводу певної теми, «асоціативний куц» допомагає здобувачам освіти думати вільно та відкрито, включаючи почуття, емоції, ставлення. Цей метод стимулює нелінійну форму мислення – асоціативне мислення. [4]

Шаблони для створення більшості описаних завдань розміщені у загальних інструментах інтерактивної платформи MozaBook серед типів завдань об'єднаних під назвою «Тести». Сервіс пропонує й інші шаблони для створення вправ, які є цінними у нашому дослідженні. Приклади використання можливостей інструментарію MozaBook для розвитку основ критичного мислення учнів 1-го класу наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Приклади застосування інструментарію MozaBook для розвитку основ критичного мислення у здобувачів початкової освіти 1-го року навчання

<i>Предмет</i>	<i>Тема</i>	<i>Етап уроку</i>	<i>Зміст вправ на розвиток критичного мислення з використанням інструментарію MozaBook</i>

Мистецтво	Ліплення з пластичних матеріалів. Ліплення грибів. Сімейка грибів.	Актуалізація опорних знань	«Ганграм». Виготовлення гриба за допомогою геометричних фігур
Математика	Порівнюємо групи об'єктів за кількістю. Більше, менше, рівність, нерівність.	Узагальнення та систематизація знань здобувачів освіти	Вправа «Правда чи брехня». Виявлення істинних та хибних рівностей та нерівностей: $1=1$, $3>2$, $2>4$, $1>1$, $2<4$, $5>1$, $3>1$, $4<1$, $5<3$, $1<3$.
Українська мова	Звук [б]. Букви Б б. Друкування букв, складів, слів. Підготовка руки до написання рукописних букв: письмо похилої палички з закругленням угорі	Сприймання та усвідомлення учнями нового матеріалу	Стратегія «Порушена послідовність». Створення з окремих літер слів за зразком на швидкість. Групова робота
Я досліджую світ	Мої органи чуття. Мій ніс	Мотивація навчальної діяльності	«Асоціативний куц». Створення «асоціативного куца» до слова «ніс»

Узагальнюючи описане, можемо зазначити, що розвиток критичного мислення (тобто формування стійких навичок здійснення мисленнєвих операцій високого рівня) у здобувачів освіти молодшого шкільного віку здійснюється ефективніше за умови використання в практиці роботи інтерактивного освітнього середовища MozaBook.

Список використаних джерел

1. Васютіна Т.М. Дидактичні можливості інтерактивного програмного комплексу Mozabook у підготовці майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи*: матеріали V Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції (10 квітня 2020 р. м. Тернопіль). Тернопіль: Вектор, 2020. С. 102 - 105. URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/15398/1/Materialu_conf_Inf_tehn_2020.pdf (дата звернення: 12.10.2021).
2. MozaBook. URL: <https://www.mozaweb.com/uk/mozabook> (дата звернення: 14.10.2021).
3. Путівник з розвитку критичного мислення в учнів початкової школи: методичний посібник для вчителів/автори укладачі: О.І. Пометун, І.М. Сущенко. Київ. 2017. 96 с.
4. Як розвивати критичне мислення в учнів (з прикладом уроку). URL: <https://nus.org.ua/articles/krytychne-myslennya-2/> (дата звернення: 12.10.2021).